

İÇ GÜVENLİK YASASI'NIN MEDYADA YER ALMA BİÇİMLERİNİN GÜNDEM BELİRLEME KURAMI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

Meriç KILINÇ
İstanbul Aydın Üniversitesi
merickilinc@aydin.edu.tr

ÖZ

Çalışmada öncelikle tarihten bu yana polis ve toplum ilişkisinde rollerin gelişimi incelenmiş ve iç güvenlik kavramının bugününe değinilmiştir. Ülkemizde polis yetkilerine önemli değişiklikler getiren iç güvenlik yasasının meclise geldiği süreçte medyada yer alan haberler bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Demokrasi süreçlerinde halk desteği kazanılmasında medyanın rolü, Gündem Belirleme Kuramı çevresinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: iç güvenlik yasası, gündem belirleme kuramı, polis ve toplum, medya etkileri

AN EXAMINING AROUND AGENDA SETTING THEORY ABOUT REPRESENTATION FORMATS OF INTERNAL SECURITY LAW

ABSTRACT

In this study, firstly, it has been tried to explain how developed roles between police and community. Also, it has been mentioned on today's situation of internal security. In Turkey, news on mass media during parliamentary process is subject of this study while new internal security law brings major changes on police law. The role of mass media for public support on democratic processes was discussed around Agenda Setting Theory.

Keywords: internal security law, agenda setting theory, police and community, effects of media

GİRİŞ

Siyaset kurumun medyaya bağlılığı ve medya ile ilişkisinin demokrasi süreçlerini etki altında bıraktığına ilişkin tartışmalar uzun bir süredir yapılmaktadır. Siyasi gücü elde etmek isteyen kişi veya kurumların halkın rızasını kazanmak ve halkı kendi gerçekleri doğrultusunda bilgilendirmek amacı bir anlamda siyasi çevrelerin de basına belli oranda bağlı kalmasını gerektirmektedir (Eyüboğlu, 1999). Medya ve siyaset ilişkisinde gruplar ve gündemi etkileyen eşik bekçileri edindikleri rollere göre belli kaynaklardan gelen bilgilere daha çok yer vermekte, istedikleri haberleri manşetlere taşımakta, haber bültenlerinde uzun süre yer vermekte ve kimi haberleri ise görmezden gelmektedirler. Halkın ise siyasi bilgiye ulaşmak için kitle iletişim araçlarını takip ediyor olması kaçınılmazdır. Demokrasilerde iktidarların yapacakları düzenlemelerin halk rızası ile mümkün olduğu düşünülürse medya, siyaset ve kamu arasındaki ilişkinin temeli daha iyi anlaşılacaktır.

Bu çalışmaya konu olan İç Güvenlik Paketi¹ polis, devlet ve toplum ilişkisi gibi tarihten bu yana tartışmalı olmuş bir konuda önemli yasal değişiklikleri getirmiştir. Tartışmaların odağında koruma-itaat ilişkisinin bulunduğunu söyleyebiliriz. Güvenliği sağlayan ve güvenliği sağlanan arasındaki ilişki bir yönüyle korumaya diğer yönüyle ise zapt etmeye sebep olmaktadır (Haspolat, 2011). Paket kolluk kuvvetlerine ciddi yetki artışları sağlamaktadır. Yasa mecliste ve kamuoyunda güçlü bir muhalefet

¹ 4 Nisan 2015 Tarihli ve 29316 Sayılı Resmî Gazetede, 6638 Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

tepkisiyle karşılaşmıştır. Esas görevinin halkın huzur ve güvenliğini tesis etmek olduğu düşünülen güvenlik güçlerinin politikleşmesi ve geçtiğimiz yıllarda kolluk kuvvetlerinin müdahalelerinde orantısız güç kullanımı sebebiyle birçok yaralanma ve can kaybı yaşanması, polise verilen yetki artışını da tartışma konusu haline getirmiştir. İktidar kanadı ise yasa paketinin özgürlük-güvenlik dengesi bağlamında demokratik olduğunu söylemiştir.² Konunun hassasiyeti nedeniyle “ikna” kavramı ve medyanın bu noktadaki rolü daha da önem kazanmış ve tartışmaya açık hale gelmiştir.

Toplumsal sorumluluk anlayışına göre medyadan beklenen; kamunun ortak meselesi haline gelmiş sorunları incelemesi ve gerektiğinde bir uzlaşma aracı olmasıdır. (Gezgin, 2002) Günümüzde medya etkilerine yönelik yapılan araştırmalar medyanın kitleler üzerinde güçlü etkilere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Kitle iletişim araçlarının kamuoyu oluşturma ve gündem belirlemedeki rolü yadsınamaz bir gerçektir. Gündem Belirleme Kuramı'nın varsayımları ve yasanın hükümet gündemine alınmasından itibaren medyada ele alınma şekli bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Literatür tarama ve içerik analizi yöntemi kullanılan bu çalışmada farklı okuyucu kitlesine ve farklı yayın politikalarına sahip ulusal yayın yapan Hürriyet, Yeni Şafak ve BirGün, Akit, Bugün, Cumhuriyet gazetelerinin konu hakkındaki yaklaşımları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmektedir. Farklı medya gruplarına ait gazetelerin yasama sürecinde ve sonrasında birbirlerinden oldukça farklı yaklaşıma sahip haber içerikleri ürettikleri gözlemlenmiştir.

LİTERATÜR TARAMASI

Polis ve İç Güvenlik

“Polis, kamu düzenini ve mülkiyetleri korumak ve güvenliğini sağlamak amacıyla, devlet tarafından oluşturulan görevlilerdir” (Police Foundation and the Policy Studies Institute, 2009). İç güvenlik ise, genel olarak suçun önlenmesi ve suçluların yakalanması ile ilgili kurumsallaşmayı ve hukuki düzenlemeleri tanımlar (Özer, 2009). İç Güvenlik ve önemli bir öznesi olan polis bu tanımı ve özellikleriyle toplumdaki her bireyi ilgilendirmekte, her bireyin hayatını etkilemektedir.

Kolluk, şiddetin meşrulaştığı bir sektör olarak tarih boyunca yer yer can ve mal güvencesinin sağlayıcısı, hak ve özgürlüklerin teminatı yer yer de sadece devletin toplum üzerinde bir baskı aygıtı hatta zenginleri fakirlerden koruyan bir yapı olarak yorumlanmaktadır. Elbette kolluk kuvvetlerinin üstelendiği rolün demokratikliği onları yöneten yasaların sınırlarıyla doğrudan ilgilidir.

Sanayi Devrimi ile başlayan modernleşmenin de tamamlanarak artık post-modern bir topluma geçişin yaşandığı günümüzde güvenlik alanındaki modernleşme pek çok noktada sadece fiziksel olanakların modernizasyonu olarak seyredebilmektedir. Güvenlik sektörünün, modernizm öncesine ait değer ve yaklaşımları aşarak zihinsel modernizasyonunu da tamamlaması gereklidir. Polis ve asker vazifesinin ‘kutsal’ olduğu bu vesileyle dokunulmaz olduğu, eleştirilmemesi gerektiği gibi Sanayi Devrimi öncesi Avrupa’da var olan görüşleri çağrıştıran yaklaşımlar günümüzün ruhuna aykırıdır (Cerrah, 2005)

Devlet güvenlik gücünü örgütlediği, daha sade bir deyişle eline silahı aldığı günden bu yana halk da bu duruma rıza göstermiş, devletin kurallarına uyum sağlamıştır. Toplumsal barış ve güvenliğin sağlanması için bu durum mecburi gözükmektedir. Gelgelelim askeri gücün devletin elinde koruyucu bir güce mi yoksa tahakküm aracına mı dönüşeceği yasalar ve uygulayıcıları çevresinde şekillenmekte, bu bağlamda özgürlük-güvenlik dengesi önem kazanmaktadır. Bocco’ya göre (2005) İç güvenlik hizmetlerinin görülmesinde halk desteği önemlidir. Bu süreçte halkın algılamasının yönetimi bu sektörde yapılacak reformların yönünün tayin edilmesinde belirleyici olacaktır.

Kamuoyu Oluşturma Kavramı

Literatürde üzerinde uzlaşılmış tek bir karşılığı olmasa da kamuoyu kavramı genel olarak, “Belli bir toplum içinde yaşayan insanların belli bir olgu ya da inanç üzerindeki ortak yargısı” şeklinde ifade edilmektedir (Vural, 1999, s. 46). “Kamuoyu oluşturma” kavramı ise, daha çok iletişim ve siyaset

² <http://www.ihha.com.tr/haber-basbakan-davutoglu-ic-guvenlik-paketinin-icerigini-acikladi-402685/>

bilimi literatüründe medyanın rolü sorgulanırken ele alınır. Kavram, bir konu hakkında oluşan bireysel fikirlerden hareketle karar vermeye dek uzanan iletişim sürecinden bahseder (Atabek ve Dağtaş, 1998).

Siyasal karar alma sürecini yönlendirdiği düşünülen kamuoyunun oluşumu hususunda, demokratik rejimlerde serbestçe “oluşan” kamuoyu ile demokratik olmayan rejimlerde “oluşturulan” kamuoyunu ayırt etmek gereklidir. (Bektaş, 1996). Serbest bir kamuoyu, haberlerin ve fikirlerin özgürce yayılabildiği, tartışılabildiği bir ülkede mümkündür. Ancak haberleşme ve ifade özgürlükleri başta olmak üzere tüm temel hak ve özgürlüklerin koruma altında olduğu bir hukuk düzeninde gerçekleşebilir (Bektaş, 1996, s.10). Özgürlüklerin garanti edilmediği rejimlerde önemli hususların yeteri kadar tartışılmaması doğru gündemlerin oluşmamasından kaynaklanmaktadır. Gerçek sorunların tartışılmaması, toplumun o meselelere çözüm getirebilme kabiliyetini de yok etmektedir. Medyanın dayattığı gündem kamuoyunda suskunluk sarmalına dönüşmekte halk neyin önemli olduğunu kavrayamaz bir hale gelmektedir. Genellikle fikirlerin medyadan dayatılmasında propagandadan yoğun olarak söz edilir. “Propaganda, kısaca, kamuoyunu etkilemek için gerçek, yarı gerçek ya da yalan bilgiler yaymada simgeler aracılığıyla inanç, tutum ve davranışları etkileme yönünde sistemli gayretlerin tümüne verilen addır” (Bektaş, 1996, s.153).

Kamuoyunun oluşumunda medya tek etken değildir. Aile, eğitim, kültür gibi sosyolojik etmenler ile tutum, algı gibi psikolojik etmenler ve baskı grupları gibi siyasal faaliyetler kamuoyunu etkileyen başlıca araçlardır. (Anık, 1994, s.83- 106) Medya yalnız değildir ama en etkili araçların başında geldiği söylenebilir. “medya = kamuoyu” olmasa da kamuoyu oluşturmak için başvuru araçların başında medya gelmektedir. Siyasal aktörler hangi sistem içinde olurlarsa olsunlar, kamuoyunu etkilemek amacıyla kitle iletişim araçlarına önem vermektedirler (Kışlalı, 1997, s. 330).

Medya ve kamuoyu ilişkisi üzerine dikkati çeken etki araştırmalarının ikisi “gündem belirleme” ve “Suskunluk Sarmalı”dır. Elisabeth Noelle-Neumann (1998) tarafından açıklanan “suskunluk sarmalı”, kimi Türkçe kaynaklarda “sessizlik sarmalı” diye de anılmaktadır. (McQuail ve Windal, 1997, s.135) Bu yaklaşıma göre bireyler, yaygın sandıkları görüşler karşısında toplumdaki soyutlanma korkusuyla, kendi görüşlerini söylemekten çekinmektedirler. Aynı şekilde bireyler, toplumda baskın olan görüşlere sahip olduklarını fark ettiklerinde de kendi görüşlerini söylemekte daha kararlı davranmaktadırlar. Baskın düşünceye sahip bireyler daha çok konuşmaya başlayınca, diğer bireyler suskun kalma eğilimi içine girmektedirler. Açıklanan görüşü hızla baskın duruma getiren eğilim sarmal şeklinde büyümektedir. Baskın görüşler de çoğu zaman medya aracılığıyla öğrenilmektedir (Severin ve Tankard, 1994, s. 443-446).

Gündem Belirleme Kavramı

Gündem belirleme kavramı medyanın önemlilik attığı konuların halkın zihninde de öncelikli konular haline gelmesini açıklar. Nasıl her bir bireyin yapacağı işlere yönelik bir öncelik sıralaması mevcutsa, toplumların da sorunların hangisinden başlanarak çözüme kavuşturulacağına ilişkin bir öncelik sıralamasına ihtiyaçları vardır. Bireyler yaşamlarında kendi ajandalarını kendileri oluştururlar lakin söz konusu toplumsal yaşam olunca, toplumun önceliklerini belirlemede medyanın ne kadar payı olduğu Gündem Belirleme Kuramının temel araştırma konusudur. Bu yaklaşım toplumun önceliklerini neyin ya da kimlerin belirlediği sorusunu sorduğu kadar, toplumsal sorunların çözümüne ilişkin bir başka gündemle daha, yani siyaset gündemiyle de ilişkilidir. Bir iletişim süreci olarak gündem belirleme yaklaşımı, medyada öne çıkan konuların halkın zihninde de önemli olarak algılandığını ve dolayısıyla medyada ve kamuoyunda önemli görülen konulara karşı siyasilerin de ilgisiz olamayacağını anlatır. (Yüksel, 2001, s.27-30)

Bir gazetede o gazetenin en önemli gördüğü konu, manşet haber olarak yayınlanmaktadır. Bir televizyon kanalı için ise en önemli haber ilk yayınlanan haberdur. Medyada önemli bulunan konulara daha çok yer ve zaman ayrılırken, kimi konulara az süre ve yer verilir ya da tümüyle görmezden gelinir. Gündem Belirleme, medya, kamu ve siyaset kurumu arasındaki ilişkiyi bu kurumların gündemindeki konular çerçevesinde değerlendirerek, her kurumun birbirlerine olan etkisini

belirlemeye çalışmaktadır. Bu model, medyanın haberleri ele alış yöntemiyle, halkın düşündüğü ve konuştuğu konuları belirlediği düşüncesine dayanır. Cohen'in ifadesiyle, medya çoğu zaman insanlara ne düşüneceklerini söylemede başarılı olmayabilir. Ancak, izleyicilerine ne hakkında düşünceleri gerektiğini ifade etme konusunda başarılıdır. (Terkan, 2007: 563).

Medyanın gündem üzerindeki etkinliği pek çok yönüyle tartışılmaya açıktır. Özellikle antidemokratik ülkelerde medya, toplumsal değişimin gerisinde kalmakta, demokrasinin alanını daraltmaktadır. Medyanın üstlendiği bu negatif rol ile üzerine gidilmesi gereken konular çoğu zaman hızlıca zihinlerden uzaklaşmakta, kamusal alan bir türlü oluşmamaktadır.

SONUÇ VE BULGULAR

İç Güvenlik Yasasının Medyada Yer Alma Şekli

Yasanın TBMM Genel Kurul'una 17 Şubat'ta gelişinin ardından medyadaki ilk güçlü yansımaları, hemen takip eden günlerde gerçekleşmiştir. Aynı günlerde Özgecan Aslan cinayeti ve Balyoz Davası gibi önemli konular da gündemde olmasına rağmen iç güvenlik yasası 5 ayrı gazetede manşet olarak yer almıştır. İç Güvenlik Yasası'nın 27 Mart'ta meclis genel kurulundan geçmesinin ardından medya gündeminden hızlıca uzaklaştığını gözlemleyebilmek mümkündür. 28 Mart çıkan gazetelerin sadece bir tanesinde haber manşetten verilirken birçoğunun ön sayfasında yasayla ilgili haber yer almamakta, muhalif gazetelerde ise habere kısaca yer verilmektedir.

Resim 1 (Yeni Şafak, 2015)

Hükümete yakınlığı ile bilinen Yeni Şafak gazetesi "Bonzai Koalisyonu" ifadesiyle, çok sert bir manşet ile çıkmıştır. Gazete dönemin başbakanı Ahmet Davutoğlu'nun muhalefet liderlerine "Bonzai Kılıçdaroğlu, Bonzai Bahçeli" şeklinde hitap etmesine atıfta bulunmuştur. Başbakanın bu hitabında iç güvenlik paketinin uyuşturucu ile mücadele anlamında da bazı yasalar içeriyor olmasıdır. Gazete, yeni yasaya karşı çıkan muhalif partileri kaos istemekle itham etmektedir.

BİR GÜN

HALKIN GAZETESİ

20 ŞUBAT 2015
CUMA
18 TL SAH 3964
1 TL KUTU 2 TL
4800 İZMİR
www.birgun.net

Mesele molotof değil sen hâlâ anlamadın mı?

AYNI AÇIKLAMALAR
Davutoğlu yine molotofa takıldı

BAŞBAKAN Ahmet Davutoğlu, AKP'li belediyeye başkanlarıyla bir araya geldi. Davutoğlu, "Kimse, etile molotofkokteyli, sapler soslarla bir kullansa psikolojiyle geherlenmez Suriye. Irak şehirlerine çenemeye katılmam" dedi. 58

'BİZİ OYALADILAR'
HDP'den CHP'ye seçim eleştirisi

HDP Etiler'de, CHP'ye eleştiriler yaptı. HDP'lerin, "CHP 30 Mart seçimleri ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesinde bizi sömekli belediye. Kılıçdaroğlu 'HDP' AKP ile arada, onun için parti olarak seçime giriyor' diyor" dediği iddia edildi. 59

Kamuoyunda molotofkokteyli üzerinden tartışılmak istenen Güvenlik Paketi içerisinde, her türlü muhalifliği 'terörizm' olarak adlandırma amacı var

➤ Paket geçerse karakollar evlere taşınacak, ifadeler ikametgâhımızda veya işyerinizde alınabilecek.

➤ Yakıcı, yanıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri şeyler kullanmaya teşebbüs edene karşı polise silah kullanma yetkisi veriliyor.

➤ Atkı, poşu, gaz maskesi takana 3 yıl hapis geliyor. Gezi Direnişi'nde herkesin taşıdığı basit maskeler bile hapis nedeni.

➤ Hâkimden izin almadan dinleme yapabilme süresi 48 saate çıkarılıyor. İktidarın şikâyet ettiği "yasadsız ve keyfi dinleme" yasalaşiyor. 58

Resim 2 (BirGün, 2015)

Sosyalist çizgisiyle bilinen BirGün gazetesi ise "Mesele Molotof Değil Sen Hala Anlamadın mı?" diyerek sanatçı Mehmet Ali Alabora'nın Gezi Parkı sürecinde tartışılan "Mesele Gezi Parkı değil, sen hala anlamadın mı?" sözlerine atıfta bulunmuştur. Gazete hükümetin yasayla ilgili tartışmaları "Molotof kokteyli"ne indirgediğini ve her muhalif çabayı terörizm olarak göstermeye çalıştığını öne sürmektedir.

YENİ akıt

23 FEBRÜL 14.95

75 KR (KDV Dahil) KKTG: 1.5 TL

www.akit.com.tr

PERŞEMBE 19 ŞUBAT 2015

Kazan da 28 Şubat'tan ŞİKAYETÇİ ÖLMÜŞ

28 ŞUBAT DAVASI'NDA "majör" olarak beyan alınan eski Adalet Bakanlarından Şevket Kazan, "Bu dozuya için şikâyetçi olmak hayatımın en zor kararıdır. Ben şikâyetçi değilim" dedi. Bu arada söz alan sanıklardan dönemin Genelkurmay 2. Başkanı Çevik Bir de Kazan'a, şikâyetçi olmadığı için teşekkür etti. 60

İÇ GÜVENLİK PAKETİ'Nİ ENGELLEMEK İSTEYEN MUHALEFET MECLİS'TE TERÖR ESTİRDİ

MASKESİZ VANDALLIK

Molotof ile sapan silah kapsamına alıp, maskeli provokatörlere hapis cezası getiren paket, muhalifleri aşırı derecede rahatsız etti. Paketin, Genel Kurul'da görüşülmesini engellemek isteyen CHP, MHP ve HDP Meclis'te terör estirdi.

MECLİS'TE TERÖR ESTİRDİLER
ÖNCEKİ GECE İç Güvenlik Paketi'nin görüşülmesine geçileceği sırada, muhalefe, AK Parti vekillerine saldırdı. AK Parti Mustafa Elitaş, HDP'li Sabahat Tunçer'in kendisini ittiğini, İdris Baluken'in ise yumruk saldırdığını söyledi. CHP'li Musa Çam'ın arbede sırasında mermerlere takılarak düştüğünü belirten Elitaş, MHP ve HDP'nin paralelin mağalığına yapan CHP'ye vagon olduğunu ifade ederek, "Sandık yerine sokaktan iktidar çıkarmaya çalışıyorsunuz, Meclis'te terör estirdi" dedi.

PARALELİN OYUNCAĞI OLDULAR
TERÖR karşı MHP ile terör yandaşları HDP'yi birlikte hareket ettiren tasarının kanunlaşması konusunda hükümet kararlılığını sürdürürken, Yeni Akit'e konuşan Mehmet Metiner ile Muhyettin Aksak, muhalefetin Pensilvanya'dan gelen "Yasayı engelleyin" emri doğrultusunda birlikte hareket ettiğine dikkat çektiler. Vekiller, CHP'nin yanı sıra MHP ve HDP'nin de paralelin çetenin oyuncu olduğunu söylediler. 61 HABER 9 SAYFADA

Diziler tecavüzü zihinlere kazıyor

TÜRKİYE'DE son yıllarda artan kadına

Resim 3 (Akit, 2015)

Siyasal iktidarın ateşli savunuculuğunu yapan yayın organlarından biri olan Akit gazetesi, "Maskesiz Vandallık" manşetiyle dikkat çekmektedir. Gazete maskeli sokak eylemcilerine gönderme yaparak, mecliste yasayı engellemeye çalışan muhalefet milletvekillerini vandallıkla itham etmektedir.

Resim 4 (Hürriyet, 2015)

Hürriyet gazetesi “Şiddet Meclisi” manşetiyle genel kuruldaki kavgalardan bahsetmektedir. Doğan Grubu medyasının süreç boyunca yasayı desteklemekten ya da eleştirmekten kaçındığı gözlemlenmektedir.

Resim 5 (Cumhuriyet, 2015)

Resim 6 (Cumhuriyet, 2015)

Muhafif medyanın önemli gazetelerinden Cumhuriyet ise “Önce Bu Canların Hesabını Verin” manşetiyle dikkat çekmektedir. Haberde geçmişten bugüne polis kurşunuyla hayatını kaybeden pek çok insanın fotoğraflarına yer verilmektedir. Gazete devam eden günlerde yine iç güvenlik paketini

konu edinerek manşet atmıştır. Cumhuriyet gazetesi Ak Parti grup başkan vekili Mustafa Elitaş'ı doğrudan eleştirerek "Mustafa Bey'in Hezeyanları" manşetiyle çıkmıştır. Meclisteki kavgalı görüşmelerin ardından Elitaş'ın HDP'li milletvekillerinin kendi kendilerini yaraladığı, CHP'li Musa Çam'ın ise kazayla yaralandığına ilişkin sözleri "hezeyan" olarak nitelenmiştir.

Resim 7 (Bugün, 2015)

Bugün gazetesi "Hoş geldin 12 Eylül" manşetiyle dikkat çekmektedir. Haberde polise verilen; emirsiz üst arama, hakim kararı olmadan dinleme yapma, silah kullanma, 48 saat gözaltına alma gibi yetkilerin ancak darbe döneminde olabileceği anlatılmaktadır. Medya alanında yapılan hiçbir çalışmada, medya organlarının zorlu bir kapital sistem içerisinde var olan kar amaçlı şirketler olduğunu göz ardı edemeyiz. Türkiye'de medyanın sektörel görünümü değerlendirecek olursak, gazetelerde oluşan tablonun ağırlıklı olarak resmi söyleme uygun olması bizi şaşırtmamalıdır. Yakın geçmişte, Türkiye'de medya alanında sahiplik yapısına baktığımızda 2001 yılında devlet eli ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun Turkuaz Medya Grubu'nun da aralarında olduğu 6 televizyon kanalı ve 2 gazete el koyarak tartışmalı ihalelerle çeşitli iş adamlarına sattığını görüyoruz. Medyamızın mülkiyet yapılanmasında ikinci büyük değişim Çukurova grubu medyasının devlete olan borçları nedeniyle yine TMSF müdahalesiyle el değiştirmesi ile gerçekleşmektedir. Ekim 2015'te Fetullah Gülen örgütü bağlantısı sebebiyle İpek Medya grubu ve Zaman gazetesine Kayyum atanmasıyla başlayan süreç 15 Temmuz darbe girişiminin ardından 28 kanal ve 45 gazetenin kapanmasıyla devam etmiştir. Türkiye'de medya grupları açısından iktidarla uzlaşmış olmak adeta bir ön koşul haline gelmektedir. Türkiye'deki medya gruplarının hemen hepsinin bir holding çatısı altında finanstan otomotive, inşaattan turizme, gayrimenkulden enerjiye çeşitli sektörlerde söz sahibi olduklarını gözlemlemek mümkündür. Üstelik pek çok holding uluslararası yatırımları ve yine medya alanındaki uluslararası ortaklıklarıyla küreselleşen dünyanın sermaye sistemine eklenmiştir.

İç Güvenlik, bir kamu hizmeti olup, toplumsal huzuru bozacak eylemlerin cezai bir kapsamda değerlendirilmesiyle ortaya çıkmıştır. Suçları önleyici, suçluları adalete teslim edici bir mekanizmanın varlığı modern toplumda kaçınılmaz bir gereklilik olarak kolluk kuvvetlerinin varlığını doğurmuştur. Fakat kolluk kuvvetlerinin faaliyet kapsam ve alanı tartışmalara konu olmaktadır. Özellikle gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkelerde yaşanan münferit olaylar, bu kurumların adalete teslim eden değil, adaleti sağlamaya çalışan başka bir değişle cezalandıran misyonlar üstlendiğini bizlere göstermektedir. Bu durum polis şiddeti gibi istenmeyen sonuçlar doğurmakta, hukukun üstünlüğü yerine üstünlerin hukukunu getirmektedir.

İç güvenlik hizmetlerinin başarısında, toplumda geniş tabanlı bir katılımının gerçekleşmesi ve uygulamaların kamu vicdanında kabul görmesi çok önemlidir. Bu bağlamda kamuoyunu ikna edici bir role bürünmek zorunda kalan kanun koyucular, gündem belirleme ihtiyacı doğrultusunda, kitle iletişim araçlarına başvurmuştur. Bu anlamda medya yasama, yürütme ve yargının ardından dördüncü güç pozisyonunda bulunmaktadır.

Bu çalışma farklı sermaye gruplarına ait gazetelerin iç güvenlik paketi ile ilgili farklı tavırda içerik yayımladıkları ortaya konmuştur. Hürriyet gazetesi haberlerinde somut bir taraflılık eğilimi görülmemektedir. Gazete adeta konuyu tartışmaya açmaktan kaçınmakta yalnızca TBMM'deki şiddet anlarını eleştirmektedir. Cumhuriyet, BirGün ve Bugün genel yayın politikalarından dolayı iktidara ve yasasına karşıt ve yanlı haberler yapmıştır. Akit ve Yeni Şafak gazeteleri ise bu yasama sürecinde yayınlarında tamamen iktidarı destekleyen yayınlar yaparak basın meslek ve etik ilkelerini ihlal ederek tarafsızlık ilkesini ön planda tutmamışlardır. İçerik analizi yöntemiyle gerçekleştirilen bu çalışmanın sonunda elde edilen bulgulara göre, yasama sürecinin tarafsız ve/veya nesnel bir şekilde sunulduğunu söylemek mümkün değildir. Medyadaki tekelleri mülkiyet yapısı dolayısıyla devlet kontrolü ve güç odaklarının baskıcı kısıtlamalarıyla karşılaşılması kaçınılmazdır. Tekelleri yapının giderek gücünü arttırması daha fazla bağımlılık, baskı ve devlet kontrolü olarak geri dönmektedir. Bu koşullarda medya kâğıt üzerindeki işlevlerini yerine getirememektedir.

Hangi gazetenin hangi kaynaktan gelen söylem ve olayları haberleştirdiği, kanalların hangi haberlere öncelik verdiği ya da daha fazla süre tanıdığı gibi hem nicelik hem de nitelikle ilgili konular medya organlarının gündem belirleme üzerindeki eğilimlerini ortaya koymaktadır. Demokratik bir toplumda basın, vatandaşları etkileme yönünde davranmaktan ziyade, insanları doğru ve tarafsız bir şekilde bilgilendirme ve haber verme görevlerini yerine getirmeye çalışmalıdır.

KAYNAKÇA

Akit. (2015, 19 Şubat)

Atabek, Nejdet. ve Dağtaş, Erdal. (1998). Kamuoyu ve iletişim. Anadolu Üniversitesi Eğitim. Eskişehir: Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları.

Bektaş, Arsev. (1996). Kamuoyu, iletişim ve demokrasi. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

BirGün. (2015, 20 Şubat)

Bugün. (2015, 28 Mart)

Bocco, Riccardo. (2005). Palestinian public perceptions of security governance, summary report. http://www.dcaf.ch/mena/Palestinian_Perceptions.pdf adresinden alındı.

Cerrah, İbrahim. (2005). İç güvenlik sektörünün zihinsel modernizasyonu: iç güvenlik tehdit algılamasının 'meşruiyeti' ve sektörün demokratik gözetimi. Bildiri, Uluslararası Konferans, TESEV-DCAF, Ankara.

Cumhuriyet. (2015, 18,19 Mart)

Eyüboğlu, E. (1999). İletişim-siyaset-iktidar-medya. Medya Gücü ve Demokratik Kurumlar içinde (s. 43-55). İstanbul: Afa Yayıncılık.

Gezgin, Suat. (2002). Medyanın toplumsal işlevi ve kamuoyu oluşumu, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 12 (1), 11-20.

Haspolat, Evren. (2011). Kapitalist devlet ve toplumsal polisliğin tarihi seyri: devlet-güvenlik ilişkisinde bir dönemlendirme denemesi. Praksis, (25), 151.

Hürriyet. (2015, 19 Şubat)

Özer, M. A. (2012). Bir Modern Yönetim Tekniği Olarak Algılama Yönetimi Ve İç Güvenlik Hizmetleri. Karadeniz Araştırmaları, 33(33), 147-180.

Police Foundation and the Policy Studies Institute. (2009). The Role and Responsibilities of the Police.

McQuail, Denis ve Windahl, Sven. (1997). Kitle iletişim modelleri (Çev. Konca Yumlu). Ankara: İmge Kitabevi.

Yüksel, Erkan. (2001). Medyanın gündem belirleme gücü. Konya: Çizgi Kitabevi.

Vural, Ali. Murat. (1999). Yerel basın ve kamuoyu. Yerel Basında Arayışlar ve Antakya Durağı. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Kışlalı, Ahmet. Taner. (1997). Siyaset bilimi (2. Baskı). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Severin, Werner J. ve Tankard, James W. (1994). İletişim kuramları (Çev. Ali Atıf Bir ve N. Serdar Sever). Eskişehir: Kibele Sanat Merkezi.

Yeni Şafak. (2015, 19 Şubat)